

6. FESTIVAL MIROSLAV KRLEŽA

1.-7. SRPNJA 2017.

pozije
teatar
ZAGREB

6. Festival Miroslav Krleža

1. - 7. srpnja 2017.

6. festival Miroslav Krleža posvećen je putovanju kroz vrijeme i prostor iscrtano prije svega Aretejem kao i nekim drugim motivski prizvanim Krležinim likovima pod tematskim kompleksom ***Vječni apatridi: ljubav i politika.***

Ukratko, riječ je o onoj istinskoj politici, odnosno riječima Kamila Emeričkog: "Nikada me nije interesirala politika kao politika, mislim kao karijera! To što mene interesira to je ova moja zemlja, eto, ova smrdljiva krčma ovdje, onaj krstavi pas na lancu tamo u onom blatu, ovaj bordel, ovi Cigani, ove kurve koje urlaju pijano, ovaj mrak moje rođene zemlje"... (5. knjiga *Zastava*)

Od kada se javio *Legendom* 1914., do danas, oko Krleže se razvijaju prijeperi. Nitko ga neće. Ni lijevi ni desni. Pouzdan je svjedok morala i mentaliteta. I zatucanosti lijepe naše domovine. Krležino impresivno djelo nastajalo je u otporima. Ništa se nije promijenilo za stotinu godina. "Pokret otpora" još je živ i daje spasonosnu živost Krležinom djelu. Festival Miroslav Krleža radi na umjetničkom višeglasju. Uronjen je u naš prostor i naše vrijeme. Mjeri ritam nemira vijeka – Hrvatske, Europe i svijeta. Spaja različite generacije, poetike i širi polja djelovanja. Na putu približavanja Krleži razvijamo gerilske principe djelovanja. Projekt Krleža djeluje u slici razrušenog svijeta poput Areteja, poput Morgensa, poput vječnih A/apartida u ovoj humanitarnoj krizi. Svi smo izgubili tlo pod nogama. Neprestano smo na početku. Bez pouzdanih orijentira. Oko Krleže okupili smo divne suradnice/ke koje pokreće ljubav na putu približavanja Krleži. Zahvalni smo svima koji su nas podržali. Hvala i onima koji opstruiraju. Da nije njih, Krleža ne bi bio u svom prirodnom ambijentu. Izgubio bi se njegov polemički šarm.

Šesto festivalsko izdanje otvorit ćemo gostovanjem beogradske predstave ***U agoniji*** (redateljica: Ane Đorđević), a iz prethodnoga festivalskoga izdanja reprizirat ćemo ***Šest lica Ane Borongay*** (redateljica: Natalija Manojlović). Festivalsku avanturu nastavljamo

premijerom Krležinog **Areteja** (koga su osmislili Goran Matović i Morana Foretić), zatim predstavama **Krležina Bobočka** (režija: Ivan Leo Lemo) i **Doviđenja na ne-bu – Razgovori s Krležom** (redatelj: Ivan Planinić). I završno slijedi glazbena predstava **Balade Petrice Kerempuha** (autorski rad: Veno Mušinović, glazbu osmislili: Vedran Živković i Nikola Švenda).

Po prvi put bit će dodijeljene nagrade najboljoj glumici i glumcu Festivala – **Krležin štap** i **Belinu ogrlica** koje je kreirala **Diana Sokolić**.

U popratnom programu zamislili smo **Razgovore u Krležinom vrtu** (o knjizi *Avangarda krležiana* Predraga Brebanovića i zborniku radova *Povratak Miroslava Krleže*, ur. Tomislav Brlek), priređujemo reprint Krležinog Pana iz 1917. (stota obljetnica objavljivanja), predstavljamo zbornik studentskih radova *Krležin EU/ropski furiosum* te izložbu **Krleža/Babić** kao i hepening **Krleža pred zatvorenim zagrebačkim tvornicama**. Festivalsko događanje popratnoga programa završava tradicionalnim gastronomsko-nadrealističkom susretom **Doručak kod Krleže** (u 7 sati ujutro – vrijeme Krležina rođenja) sa završnim večernjim programom zatvaranja.

Goran Matović, autor i ravnatelj Festivala Miroslav Krleža

21.00 subota, 1. srpnja

Svečano otvaranje

Krležin vrt

Gvozd 23

Miroslav Krleža U AGONIJI

Režija: **Ana Đorđević**

Laura Lenbach: **Marija Vicković**

Ivan Križovec: **Radovan Vujović**

Narator / inspektor: **Branko Cvejić**

Adaptacija: **Ana Đorđević**

Scenografija: **Mia David**

Kostimografija: **Adrijana Pajić**

Lektorica: **Dijana Diklić**

Nezavisna produkcija **"Beo art 2015"**

U "novoj inscenaciji Krležine drame, ispunjenoj drugačijom poetikom i neobičnim redateljskim rukopisom, (...) detronizirani Lenbach već je izvršio samoubojstvo, a Laura, još umrljana muževom krvlju, pokušava s advokatom Križovcem, čovjekom kojeg zaista i do kraja voli, nekako izaći iz te životne noćne more. Bitno za predstavu je da redateljica Ana Đorđević taj komad nije vidjela kao 'epsku priču jedne ljubavi', nego kao dramu 'u zoru suvremenog doba kakvo danas znamo'. (...) Današnja podređenost ljudi kapitalu i neiskrenim odnosima u javnom i privatnom životu samo su najekstremniji odraz onoga što se začelo upravo tada, i to je bio motivacijski okidač za ovu izvedbu."

Bojan Munjin, *Seks, laži i dva hica*, www.portalnovosti.com

21.00 nedjelja, 2. srpnja

Krležin vrt

Gvozđ 23

ŠEST LICA ANE BORONGAY

Redateljica: **Natalija Manojlović**

Producentica: **Tjaša Ninić**

Kostimografkinja: **Gabrijela Ivanović**

Glume:

Margita Sohay: **Sara Stanić**

Ana Boronga: **Ana Vučak**

Ana Borongay Erdélyi: **Dubravka Lelas**

Ana Borongay Emerički: **Paola Slavica**

Ana Borongay Baranya: **Dajana Čuljak**

Ana Borongay Erdmann: **Ana-Marija Žužul**

Koga traži "Šest lica Ane Borongay"?

Ana Borongay uživa status jedne od najkompleksnijih ženskih likova iz Krležina opusa, a ako su *Zastave summa Krležiana*, to može poslužiti kao najmanji argument za Anino preuzimanje vrha na toj ljestvici. Uzme li se uz to još i ideja *Zastava* kao nedovršenoga romana, time složenost Anina lika preuzima nepoznate razmjere. Ali ključ raslojavanja Ane Borongay je ponuđen od prvog spomena njezina imena u romanu, a taj ključ je impresija o postojanju (barem) dvije Ane – Ana koja je tu i Ana koje nema. Prva, istaknuta i priznata članica intelektualne peštanske kreme, modernistička poetesa s pomalo snobovskom vlastitom slikom Ane Borongay i druga – Kamilova Ana, koji vodeći sliku Ane Borongay od fascinacije zaljubljenog maturanta, preko idealizacije i fatalizacije, preko mentalnog utočišta u godinama razdvojenosti pa sve do mistike, koju implicira sama Ana, parafrizirajući Nietzschea "spare li se sumnja i čežnja, rađa se mistika". Kamilova Ana nadilazeći prostor fikcije, ulazi u nešto veće, Anu kao Kamilovo *stanje duha*.

Uza sve to, samo pismo *Zastava*, otvarajući i rušeći poznate žanrovske odrednice, neprestano otvara pitanje nije li ono što jest Ana Borongay još jedna fikcija ili čak nesporazum, gdje se to točno dijele na Anu i Kamilovu Anu i nije li Kamilo, Anin ljubavnik i autor – autor sâm. Konačno, sâm Krleža je izjavio kako je Anu kreirao iz sedam postojećih žena iz svoga života (i kako ona prva nije Mađarica već Poljakinja). Upravo stoga ovih "Šest lica" u potrazi za Anom Borongay nailaze na sedmo lice, redateljicu (ili onu koje nema) kako bi se upotpunila jedna impresija o Krležinoj Ani.

20.30 ponedjeljak, 3. srpnja

Ambijentalna fantazija na pet lokacija

1. Art park, Tomićeva ulica, ispred ulaza u tunel Grič
2. tunel Grič
3. ispred Kamenitih vrata
4. ispred apoteke, Kamenita vrata 9
5. Hotel XX century, Palača Jelačić, Demetrova 7

Miroslav Krleža

ARETEJ

Premijera

Prema ideji **Gorana Matovića**

Adaptacija i režija: **Morana Foretić**

Dramaturg: **Tomislav Čadež**

Autor glazbe: **Ljupčo Konstantinov**

Asistent redateljice: **Marin Kožul**

Kostimograf i scenograf: **Juraj Mindoljević**

Glazbenik: **Hrvoje Matasin**

Dizajn svjetla i tona: **Zdenko Trandler**

Projekcije: **Tanja Minarik**

Suradnica za govor: **Đurđa Škavić**

Šminka: **Ela Milković**

Lica:

Aretej: **Đorđe Kukuljica**

Livija Ancila/Klara/magistra: **Mada Peršić**

Kajo Anicije Sever/drugi čuvar/barun van der Blooten/crkvenjak/sluga

Alfonso: **Vilim Matula**

Raoul Sigurd Morgens/drugi čuvar: **Juraj Aras**

Apatrid A/sluga: **Asim Ugljen**

Apatrid B/vojnici: **Goran Guksić**

U doba kada je laž zamijenila istinu, a svijet se gradi na ubojstvu, moralno dvojbenim potezima i stvaranju lažnih mitova, očuvanje vlastitog života postaje prvi i osnovni princip, a odsustvo čovječnosti razdire gotovo sve. Životi sudionika se pretvaraju u igru između predatora i žrtve. U toj igri nitko nije ispravan ni pošteđen. U okrutnom apokaliptičnom svijetu, o kojem Krleža piše nakon Drugog svjetskog rata, smještajući radnju *Areteja* u kobnu 1938., jasno je da je mala razlika između tog vremena i onoga danas. Kako sâm Krleža kaže, u trenutku kada vrijeme postane bespredmetno, bez ideala, definirano nihilizmom, ono umire, a jedino čemu se čovjek može nadati i za što se može uhvatiti je iluzija, kako bi preživio i racionalizirao vlastiti moralni pad. Kroz Aretejev vremeplov, u kojem Krleža radi sjajnu paralelu između 3. stoljeća i tadašnje suvremene Europe, jasno je da bez obzira na sve tehnološke i znanstvene napretke, čovječanstvo uopće nije moralno napredovalo te da se krizna vremena uvijek ciklički ponavljaju. Isto kao što se Europa nalazila u krizi 1938. godine pred takvom krizom se nalazi i danas. Stoga je tema *Areteja* aktualnija nego ikada prije, a pitanje kojem nastoji rasvijetliti je sljedeće – hoće li Europa pojesti svoju djecu ili će oni kroz pronalazak ljudskih vrednota uspjeti zauzdati vlastitu propast?

20.30

utorak, 4. srpnja

Ambijentalna fantazija na pet lokacija

1. Art park, Tomićeva ulica, ispred ulaza u tunel Grič
2. tunel Grič
3. ispred Kamenitih vrata
4. ispred apoteke, Kamenita vrata 9
5. Hotel XX century, Palača Jelačić, Demetrova 7

Miroslav Krleža

ARETEJ

Prema ideji **Gorana Matovića**

Adaptacija i režija: **Morana Foretić**

Dramaturg: **Tomislav Čadež**

Autor glazbe: **Ljupčo Konstantinov**

Asistent redateljice: **Marin Kožul**

Kostimograf i scenograf: **Juraj Mindoljević**

Glazbenik: **Hrvoje Matasin**

Dizajn svjetla i tona: **Zdenko Trandler**

Projekcije: **Tanja Minarik**

Suradnica za govor: **Đurđa Škavić**

Šminka: **Ela Milković**

Lica:

Aretej: **Đorđe Kukuljica**

Livija Ancila/Klara/magistra: **Mada Peršić**

Kajo Anicije Sever/drugi čuvar/barun van der Blooten/crkvenjak/sluga

Alfonso: **Vilim Matula**

Raoul Sigurd Morgens/drugi čuvar: **Juraj Aras**

Apatrid A/sluga: **Asim Ugljen**

Apatrid B/vojnici: **Goran Guksić**

21.00 srijeda, 5. srpnja

Krležin vrt

Gvozđ 23

BOBOČKA ILI DRUGIH STO STRANICA FILIPA LATINOVICZA

Ana Tonković Dolenčić, prema romanu Miroslava Krleže
Povratak Filipa Latinovicza

Režija: **Ivan Leo Lemo**

Izvode: **Ecija Ojdanić i Willem Miličević**

Kostimografija: **Mirjana Zagorec**

Glazba, video, oblikovanje svjetla: **Willem Miličević**

Kazalište Moruzgva

Kanonski Krležin roman, *Povratak Filipa Latinovicza*, poslužio je kao predložak problematizaciji, ali i nadopisivanju jednog od najsloženijih ženskih likova hrvatske književnosti. Ksenija Radajeva, zvana Bobočka, zasnovana je na proturječjima; ona je *femme fatale* koja je istovremeno privlačna, hrabra, empatična i strastvena, ali hirovita, pogubna, hladna i okrutna. Njezina je najveća težnja ona za slobodom, a u suvremenoj adaptaciji Ane Tonković Dolenčić i režiji Ivana Lea Lema Bobočka sada progovara sama o sebi, iz vlastite perspektive. Iz prvog lica stvari izgledaju drugačije...

21.30 četvrtak, 6. srpnja

Krležin vrt

Gvozd 23

DO VIĐENJA NA NE-BU

po motivima knjige *Razgovori s Krležom* Predraga Matvejevića
režija i adaptacija: **Ivan Planinić**
oblikovanje prostora: **Katarina Perić**
asistent režije: **Domagoj Janković**
izvode: **Hrvojka Begović i Luka Bulović**

Razgovori s Krležom Predraga Matvejevića kulturna je knjiga dvaju velikih sugovornika. Miroslav Krleža u njoj se, rekapitulirajući gotovo cijelo dvadeseto stoljeće, ujedno osvrće i na vlastiti put, kako onaj javni bez kojeg je danas nezamisliva suvremena hrvatska kultura tako i onaj privatni koji je razodjeven do intimnosti.

Prema motivima *Razgovora s Krležom* izvedbeni tekst dramaturški je oblikovan kao kronologija nastanka knjige, a to ujedno znači i neposredan uvid u nastanak profesionalnog i prijateljskog odnosa Krleže i Matvejevića, ali ponajviše i kao kronologija umjetničkog i političkog životopisa čime Krležino svjedočanstvo izvedbeno zadobiva čvrstu temporalnu liniju pripovijedanja.

Koristeći i originalne tonske zapise te ih interpolirajući u tkivo izabranih dijelova *Razgovora s Krležom*, dvoje glumaca, Hrvojka Begović i Luka Bulović, izvedbeno nisu oblikovani kao dramska lica koja otjelovljuju stvarne sugovornike – Matvejevića i Krležu, nego napuštajući uobičajeni obrazac pitanja i odgovora postaju nositelji iskaza, i teksta i konteksta, pažljivo tražeći kroz motive, teme i ideje drukčiji dijaloški obrazac *Razgovora*.

Naglašavajući temporalni sloj – djelomično i nastanka knjige *Razgovora s Krležom*, ali prije svega Krležinog ukupnog osvrta na Život i Stoljeće za sobom, kao i svjesno zaobilazeći dokudramatski žanr neuspostavljanjem klasičnih dramskih likova, redateljska namjera ove inscenacije je kroz čvrstu kronološku izvedbenu formu omogućiti suvremenom gledatelju/ici i jasan uvid u književno-publicistički materijal iz kojega je izvedbeni tekst nastao kao i cjelinu Puta velikana hrvatske kulture.

21.00 petak, 7. srpnja

Krležin vrt

Gvozd 23

BALADE PETRICE KEREMPUHA

Autorski rad: **Veno Mušinović**

Glazbu osmislili: **Vedran Živković** i **Nikola Švenda**

Knjigar: **Miroslav Krleža**

Histrion: **Veno Mušinović**

Bajs: **Mario Jamnić**

Harmonikaš: **Hrvoje Klemenčić**

Herpaukar: **Nikola Švenda**

Tamburaš: **Vedran Živković**

Koruš: **Barbara Majnarić**

Petrica Kerempuh šeće marginama prostorno-vremenskog kotača. Od Seljačke bune preko narodnog preporoda pa do danas zaključuje da *nigdar ni tak bilo da ni nam tak bilo*. Na dnu tog kotača Petrica gleda prema gore – visokom društvu ispod haljina i maski i prstom upire u ogoljenu glupost i bezobrazno licemjerje što vječno pužu kroz tranzicije i mandate ne bi li ostali na vrhu tog kotača, vrtnje Fortunina kola. Rođene 1936. Balade su zadržale svoju aktualnost i 2017. godine. Petričina vitalnost uvjetovana je društvom koje sreće na putu, povorkama koje vidi, inicijativama koje sluša i dok je društvo takvo, Petrica Kerempuh će *lajat kak samec, kervavi pes vmiruči* – vječno.

Nakon predstave dodijelit ćemo prvi put nagrade najboljoj glumici i glumcu Festivala – **Krležin štap** i **Belinu ogrlica** koje je kreirala **Diana Sokolić**.

Žiri: **Jasna Bilušić**, **Irena Matijašević** i **Igor Ružić**

Popratni program:

nedjelja, 2. srpnja

12.00 **Krležin vrt**

Gvozd 23

Promocija knjiga

AVANGARDA KRLEŽIANA I POVRATAK MIROSLAVA KRLEŽE

Sudjeluju: **Predrag Brebanović, Tomislav Brlek, Lada Čale Feldman, Nikša Marinović i Tonko Maroević**

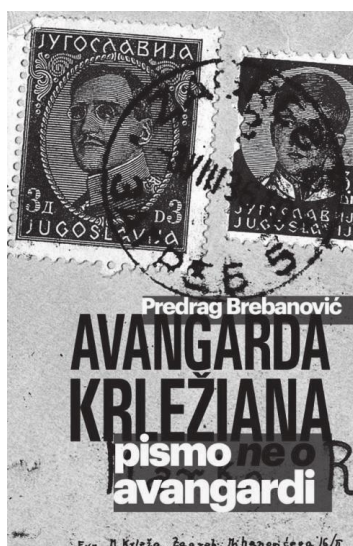
Krleža ili povratak avangarde

Zbornik radova *Povratak Miroslava Krleže* – koji na raznolike a kompatibilne načine razrađuju složene načine na koje se položaj i značenje Krležina opusa u međusobno višestruko preklopljenim i neizbježno povratno spojenim kontekstima “hrvatske”, “srpske”, “južnoslavenske”, “srednjoeuropske”, “evropske” i “svjetske” književnosti mijenjaju u svjetlu modernih teorijskih spoznaja – sa studijom *Avangarda krležiana* Predraga Brebanovića – koja u svojim izvodima zahvaća čitav niz raznorodnih, ali komplementarnih pitanja koja proizlaze iz različitih modaliteta intertekstualne pojavnosti Krležina djela i njegove književnopovijesne i kritičke recepcije – dijeli nakanu da dokaže kako je nužan uvjet svake smislene rasprave o Krleži: čitanje Krleže. Podrazumijevajući izvanrednu upućenost u strukturnu cjelinu i filološke pojedinosti iznimno opsežnog opusa i pripadne mu kritičke literature, kao i u načelna književnopovijesna i književnoteorijska pitanja, takav pristup omogućuje utemeljeno pobijanje dominantnih mišljenja o Krležinu djelu, što ih tzv. krležologija uvelike dijeli s tzv. običnim čitateljima.

Nasuprot potonjem iznimno široko prihvaćenom interpretativnom konsenzusu postavlja se tako zahtjev radikalnog prevrednovanja cjeline djela Miroslava Krleže shvaćenog kao avangardni tekst koji uvijek iznova valja "novim pisajućim čitanjem ili čitajućim pisanjem opet i opet napisati" (Bora Ćosić, *Doktor Krleža*), pokazujući kako jedini put kojim bi se Miroslav Krleža mogao vratiti prolazi kroz njegovo pisanje, na kojem se, ma koliko mukotrpan i neizvjestan znao biti, ukazuju uvijek novi vidici, čak i onda kada vodi onamo odakle se na put i krenulo. Dapače, osobito tada.

Avangarda krležiana, izdavač: Jesenski&Turk

Povratak Miroslava Krleže, izdavač: Leksikografski zavod Miroslav Krleža

POVRATAK MIROSLAVA KRLEŽE

utorak, 4. srpnja

12.00 Krležin vrt

Gvozđ 23

PRESS KONFERENCIJA U POVODU UTEMELJENJA KNJIŽEVNE *NAGRADE* *FRIC*

Sudjeluju: **Biljana Romić (predsjednica žirija), Goran Gavranović, Hana Jušić i Dubravko Lepušić**

Novopokrenuta književna *Nagrada Fric* dodjeljuje se za najbolju knjigu neprevedene fiksijske proze premijerno objavljenu u razdoblju od 1. srpnja 2016. do 31. lipnja 2017. godine. Ili kraće: *Nagrada Fric* za najbolju proznu knjigu 2016/2017.

Za razliku od ostalih književnih nagrada žiri ove nagrade većinski čine umjetnici, publicisti i znanstvenici, a manjim su dijelom članovi žirija iz struke.

Već svojim nazivom, nadimkom Miroslava Krleže, Nagrada se želi pozicionirati kao nagrada za književnost koja, u najširem mogućem smislu, reflektira suvremenost.

Medijski pokrovitelj *Nagrade Fric* je tjednik *Express* (24 sata d.o.o.), a sponzor Barcaffe.

srijeda, 5. srpnja

12.00 Nacionalna i sveučilišna knjižnica

Hrvatske bratske zajednice 4

KRLEŽINI RUKOPISI

***Aretej* ili povijest kao baba vračara – “vječno vraćanje istog”:** iz fundusa NSK: Krležini rukopisi, pisma, dokumenti...

Sudjeluju: **Tomislav Brlek**, **Lada Čale Feldman**, **Tatijana Petrić**, glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, **Goran Matović**, autor i ravnatelj Festivala Miroslav Krleža, i **Ivan Kosić**, voditelj Zbirke rukopisa i starih knjiga NSK

U okviru izložbe *Aretej ili povijest kao baba vračara – “vječno vraćanje istog”*: iz fundusa NSK: Krležini rukopisi, pisma, dokumenti... pokazat ćemo pojedina izdanja, rukopise, pisma, dokumente... vezana uz Krležina djela na kojima je građen ovogodišnji program Festivala Miroslav Krleža: *Aretej*, *Pan*, *Balade Petrice Kerempuha*, *Povratak Filipa Latinovicza*, *U agoniji*, *Zastave*, Predrag Matvejević: *Razgovori s Krležom*, *Slikar Ljubo Babić* – tekst objavljen u povodu Babićeve retrospektivne izložbe i pedesetogodišnjice umjetničkog rada u *Vjesniku*, 6. XI. 1960; pretiskan u *Esejima III* (Zagreb 1963) i u *Likovnim studijama* (Sarajevo 1985); Krležin članak *Kako stanuje sirotinja u Zagrebu*, objavljen u listu *Narodna zaštita*, 8. XI. 1917., u kojemu opisuje život zagrebačke sirotinje – tisuća ljudi što žive zbijeni u malim kuhinjskim prostorima zagrebačkih daščara na periferiji grada: Radničkom dolu, Potoku, Kanalu, Trnju, Srebrnjaku; Krležin članak *Narod koji gladije* koji je trebao biti objavljen u *Hrvatskoj knjizi* 1917. godine, no objavljivanje je članka zabranila cenzura kada je list već u tiskari bio složen i prelomljen, pa je na mjestu članka ostala bjelina a u godišnjem sadržaju *Hrvatske njive naznaka* “Miroslav Krleža: Zaplijenjeno” itd. (usp. *Krležijana*). Inače, u dnevničkom zapisu *Davnih dana* 30. XI. 1917, *poslije podne u 6 sati* zapisuje da u redakciji *Hrvatske njive* očekuje povratak špalta sa cenzure te da je cenzura izbrisala “samo sijerak hercegovački. Inače je prošlo sve.”

četvrtak, 6. srpnja

20.00 Studio Moderne galerija "Josip Račić"

Margaretska 3

KRLEŽA / BABIĆ

Izložba

Autor postava: **Tonko Maroević**

Prijateljstvo i suradnja dvaju protagonista hrvatske kulture – književnika Miroslava Krleže (1893–1981) i slikara Ljube Babića (1890–1974) predstavlja izuzetno značajno poglavlje naše moderne likovne, kazališne i književne povijesti. Kao iznimno nadareni i mnogim područjima zainteresirani, a pritom europski orijentirani te brigom za vlastitu sredinu motivirani, tvorili su dugo vremena snažan stvaralački duet, komplementarno se dopunjujući gotovo od samog početka kreativnog djelovanja. Nešto malo stariji i ranije društveno etabliran, slikar Ljubo Babić pripomogao je već pri objavljivanju prve Krležine knjige, *Pan* (1917), a svojim je opremama potom podržao brojne prijateljeve knjige i časopise – *Pjesme 1 i 2*, *Hrvatska rapsodija*, *Hrvatski bog Mars*, *Vučjak* i *Vražji otok*, odnosno *Plamen*, *Književna republika*, *Danas* i *Pečat*. Još je važnije Babićevo kongenijalno scenografsko sudjelovanje u nizu Gavellinih postava Krležinih drama: *Golgota*, *Vučjak*, *Michelangelo Buonarroti*, *Adam i Eva*, *Gospoda Glembajevi* i *Leda*. Krleža je Babiću posvetio dramu *Michelangelo Buonarroti* te u nekoliko navrata empatijski pratio i afirmativno pisao o slikarevu radu, dok je Ljubo Babić autor najizražajnijih književnikovih portreta te brojnih slika potaknutih upravo Krležinim motivima: *Crna zastava*, *Crveni stjegovi*, *Franjo Ljuština na odru*, dok bismo za simboličke mitske i biblijske figure ekspresionističke stilizacije mogli kazati kako pripadaju zajedničkoj im ikonografiji. S druge strane, nema nimalo sumnje da je Babićevo iskustvo i utjecaj zamjetljiv u nizu Krležinih književnih tekstova (posebno onih na likovne teme: *Povratak Filipa Latinovicza* i *Leda*, a također u njegovim likovnokritičkim i povijesnoumjetničkim interpretacijama. Premda je najveći intenzitet suradnje vezan za dvadesete i tridesete godine prošloga stoljeća, postupno sve očiglednija različitost

političkih pogleda (Krežino ljevičarstvo, Babićeva građansko nacionalna orijentacija) nije priječila da do kraja života održe iznimno uspješnu, dragocjeno sputničku i suradničku relaciju.
Tonko Maroević

U okviru izložbe predstavit ćemo reprint prvog izdanja Krežinog *Pana* (1917.).

petak, 7. srpnja

5.00 Radničko-izvedbeni hodogram pod pokličem "Tvornica je NAŠA ili Gospodo, j... se!":

5.00 h ispred McDonald'sa, u pothodniku na Glavnom
kolodvoru

5.15 h pred portom nekadašnje tvornice Janko Gredelj

5.40 h ispred Paromlina

5.50 h ispred Konzuma u pothodniku na Glavnom
kolodvoru: Bojan Košić – performans *Molitva*

6.00 h ispred hotela Esplanade

RANOJUTARNJA ŠETNJA- AKCIJA / REAKCIJA *Tvornice radnicima/ radnicama ili Tvornica je naša – dan zatvorenih vrata (Krlježa pred zatvorenim zagrebačkim tvornicama)*

Sudjeluju: **Goran Arčabić, Viktorija Đurdek, Mario Kovač, Nikša
Marinović i Irena Šekez Sestrić**

Koncepcija: **Suzana Marjanić i Goran Matović**

Simbolička ranojutarnja šetnja-akcija/reakcija *Tvornice radnicima/
radnicama ili Tvornica je naša – dan zatvorenih vrata (Krlježa pred
zatvorenim zagrebačkim tvornicama)* nastaje u spomen doba dana
(kada satovi samo nekima zvone) i tvorničkih prostora kojih sada
više nema, koji su određeni stravičnim ekonomskim trenutkom
sadašnjosti – stečaj, privatizacija, gubitak zaposlenja.

Nalazimo se, znakovito, ispred McDonald'sa (kao subverzija *fast food* načina prehrane, na tragu istraživanja Frances Moore Lappé), u pothodniku na Glavnom kolodvoru, u 5 sati ujutro. Krećemo prema ulazu u bivšu tvornicu Janko Gredelj (Tvornica željezničkih vozila Janko Gredelj) gdje će se Goran Arčabić osvrnuti na industrijalizaciju i urbanizaciju zagrebačke periferije na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće te na kontraste "uljuđenog" donjogradskog prostora i "divlju gradnju" radničkih naseobina na zagrebačkom Trnju, zbijene na prostoru od svega nekoliko stotina metara udaljenosti.

Ispred Paromlina, mitskog mjesta začetka zagrebačke industrije, Goran Arčabić će govoriti o deindustrijalizaciji, napuštenim proizvodnim pogonima, gubitku dijela identiteta te o *brownfield* prostorima koji dominiraju središtem Zagreba na početku 21. stoljeća.

S periferije, iz vremena Krležina djetinjstva i formativnih godina, vraćamo se u Donji grad, do terase hotela Esplanade. Pogled prema jugu iz soba gostiju koji su odsjedali u najlukusuznijem zagrebačkom hotelu desetljećima nakon izgradnje 1925. razotkrivao je kontraste supostojećeg "uljuđenog" i onog perifernog, sirotinjskog, divljeg, radničkog i substandardnog Zagreba.

Nakon simboličke ranojutarnje šetnje-akcije/reakcije, u okviru koje će glumci/ice čitati Krležine revolucionarne (koliko god to nekima smetalo) i socijalne (revolucionarno je socijalno!) tekstove (npr. Krležin članak *Kako stanuje sirotinja u Zagrebu* i članak *Narod koji gladije*), krećemo na Gvozd 23 na Krležin rođendan koji započinje gastronomsko-nadrealističkom proslavom u 7 sati ujutro. Svi ste dobrodošli/le...

petak, 7. srpnja

7.00 Krležin vrt

Gvozdu 23

DORUČAK KOD KRLEŽE

Sudjeluju: **Natalija Đorđević, Viktorija Đurđek, Bojan Koštić, Jolán Mann, Nikša Marinović, Tomislav Parmač i Irena Šekez Sestrić**

Koncepcija: **Goran Matović i Suzana Marjanić**

Sponzor događanja: **Slastičarnica Zagreb**

Na gastronomsko-nadrealističkom susretu *Doručak kod Krleže* (u 7 sati ujutro – vrijeme Krležina rođenja) na Gvozdu, od 2. festivala Miroslav Krleža (2013.), poslužujemo doručak u formi slatke zakuske – slatkiša koje je Krleža naročito obožavao (kafekremšnite uz Aretejev čaj, kavu i/ili jutarnju rakiju – osoban odabir). Naime, kao što je zapisala Eliza Gerner – Krleža je volio slatko, primjerice, za kafe-kremšnite kao kadet u Pečuhu pisao je ljubavne pjesme prema narudžbi prijatelja Milana Arka za njegovu djevojku. Slastičarnica Zagreb za ovaj rođendan (ne fetišističku svetkovinu već upravo alter-izazov svim Krležinim negatorima/negatoricama) po prvi put radi Krležine kafe-kremšnite.

Inicijacija gastronomsko-nadrealističkoga susreta *Doručak kod Krleže* nastala je na temelju Krležina pisma Mati Lončaru u kojemu Krleža autoironijski prema kabalističkom sustavu opisuje brojeve/datume vezane uz vlastito rođenje.

Krležino pismo Mati Lončaru

“Dijete je dakle rođeno 7. 7. **1893. u 7 sati ujutro** (petak), a čitao sam u Miljukovljevim ruskim *Pariškim novinama* god. 1938. jula da će se ova astrološko-kabalistička kombinacija javiti opet za nekoliko stotina godina, jer **zbroj broja 1893 iznosi 21 (1+8+9+3)**, a to je opet djeljivo s tri ($21:3=7$), daje tri sedmice **7,7,7**, a sudbina djeteta zapletena u ovom kolopletu od sedam sedmica – nije od ovoga svijeta – završit će svoj život na štakama! Bravo!”

Krležino pismo Mati Lončaru, ulomak (usp. zbornik *Krleža danas. Prilozi suvremenom promišljanju Krleže*, ur. Marina Vujčić i Velimir Visković, 2007., str. 77)

Molba sudionicima/sudionicama ranojutarnje rođendanske proslave –

kako bismo i odjevno performativno upotpunili gastronomsko-nadrealistički susret, molimo Vas da se odjenete u bijelo, naravno, ako Vam svakodnevnicna, radni ritam dozvoljava. Naime, nakon radničko-izvedbenoga hodograma, pod pokličem “Tvornica je NAŠA”, počastit ćemo se u ikonogramu bjeline “zagrebačke zrakoplovne inteligencije” o kojoj je tako srčano, tako toplo, tako oštro pisao Krleža.

Impressum

Organizacija i program Festivala: **Teatar poezije** | Utemeljitelj, autor i ravnatelj Festivala Miroslav Krleža: **Goran Matović** | Izvršna producentica: **Romana Brajša** | Voditeljica protokola: **Irena Škežez Sestrić** | Asistent produkcije: **Bojan Valentić** | Koordinator volontera: **Tihomir Jolić** | Fotografiji: **Saša Novković** i **Ines Novković** | Snimatelj: **Jakov Novak** | Tehničko vodstvo: **Zdenko Trandler** i **Sanela Šolc** | Oblikovanje: **Studio Imago** | Reprodukcijska na naslovnici: **Boris Bućan**, **Na tramvajskoj stanici** | Pokrovitelji: **Grad Zagreb**, **Ministarstvo kulture RH** i **Turistička zajednica grada Zagreba** | Izdavač: **Teatar poezije**

Cijena ulaznica: **50 kuna**

Prodaja ulaznica i razgledanje Memorijalnog prostora sat vremena prije početka predstave.

Voditeljica Memorijalnog prostora Miroslava i Bele Krleže:
Vesna Vrabec

www.ulaznice.hr

Informacije:

095 353 7172

teatar.poezije@yahoo.com

Facebook stranica Teatra poezije

organizator

medijski partneri

JutarnjiLIST GLOBUS